

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudkyň Michaely Bejčkové a Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **P. K.,** zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje,** se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2016, čj. MSK 157964/2015, sp. zn. DSH/6418/2016/Kys, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 11. 2016, čj. 18 A 16/2016-17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 4. 2016 zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Frýdku-Místku ze dne 13. 11. 2015, kterým byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu). Žalobce se přestupku dopustil tím, že při řízení motorového vozidla držel v ruce hovorové zařízení – mobilní telefon. Policejní hlídka zaznamenala jednání žalobce na kameru umístěnou v policejním vozidle.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud zamítl rozsudkem ze dne 14. 11. 2016.

II. Shrnutí kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v žalobě namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí o odvolání, neboť žalovaný se pouze ztotožnil s úvahami správního orgánu prvního stupně. Krajský soud k tomu pouze konstatoval, že stěžovatel nedoplnil odvolání; podle stěžovatele by ale měl soud věc sám vždy posoudit a předložit vlastní úvahy. Stěžovatel setrval na tom, že rozhodnutí o přestupku je nepřezkoumatelné, protože správní orgán ve výroku neuvedl bodový postih, který je druhem sankce.

[4] Stěžovatel dále namítal, že správní orgán neprokázal naplnění materiální stránky přestupku, a pochybil tím, že v rozhodnutí jen odkázal na stránky BESIP, ale do spisu je nezaložil. Krajský soud se podle stěžovatele správně nevypořádal ani s námitkou týkající se zavinění: stěžovatel se nedopustil přestupku v úmyslu nepřímém, ale nanejvýš z nevědomé nedbalosti. Krajský soud sice konstatoval, že správní orgán zjistil stav bez důvodných pochybností, ale vycházel jen z video dokumentace a fotodokumentace, z níž není zřejmé, že žalobce držel právě telefonní přístroj. Nakonec stěžovatel namítal, že správní orgán neodůvodnil výši uložené sankce.

[5] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné a krajský soud nepochybil tím, že se jím věcně zabýval. Odvolací správní orgán sice – je-li podáno odvolání – přezkoumává z úřední povinnosti soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy; to ovšem neznamená, že by měl za účastníka domýšlet možné výhrady proti rozhodnutí prvního stupně a sám si je pak vyvracet. Protože stěžovatel podal blanketní odvolání a ani k výzvě je nedoplnil, postupoval žalovaný správně, pokud se jen stručně vyjádřil k průběhu řízení, k základním otázkám odpovědnosti za přestupek a k výši pokuty.

[9] Podle NSS není nezbytné, aby byl záznam odpovídajícího počtu bodů do registru řidičů ukládán v každém jednotlivém případě výrokem rozhodnutí o přestupku. Záznam bodů je automatickým následkem odsuzujícího rozhodnutí u přesně určených kategorií přestupků a výše zapsaných bodů je pevně dána, takže zde není prostor pro správní uvážení. Výrok rozhodnutí o záznamu bodů by tak nebyl ničím jiným než opakováním právní úpravy, kterou by měl ve vlastním zájmu znát každý řidič, zejména pokud se dopustil přestupku (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 12. 2016, čj. 6 As 163/2016-39).

pokračování

[10] Stěžovatel vyjádřil pochybnost o tom, že přestupek byl vůbec spáchán. Nejvyšší správní soud považuje za vhodné předeslat, že v řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, čj. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS). Zmíněný „stav bez důvodných pochybností" lze vyjádřit jako míru pravděpodobnosti, při níž neexistují rozumné pochybnosti o opaku.

[11] Ze správního spisu vyplývá, že podkladem pro rozhodnutí o přestupku bylo oznámení obecní policie o přestupku sepsané na místě samém dne 25. 8. 2015: podle něj stěžovatel řídil vozidlo Ford Transit RZ X po ulici Lískovecká ve Frýdku-Místku a držel v ruce hovorové zařízení. Totéž policisté sdělili i v úředním záznamu, který byl doplněn záznamem z kamerového systému služebního vozidla. Stěžovatel v kasační stížnosti potvrdil, že držel při řízení v ruce předmět, ale odmítl, že by se mohlo jednat o telefon. Podle něj se mohlo jednat o jakýkoliv předmět, který nejde z videozáznamu určit. NSS zdůrazňuje, že v průběhu správního řízení před magistrátem i před krajským úřadem měl stěžovatel opakovaně možnost vyjádřit se k výše uvedené skutečnosti, případně i navrhnout další důkazy. Stěžovatel tak neučinil, ačkoliv mu muselo být zřejmé, že s ohledem na získaný důkazní materiál správnímu orgánu nevzniknou pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu. Krajský soud proto právem konstatoval, že v řízení byl zjištěn skutkový stav, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Nejvyšší správní soud k tomu shrnuje, že pokud v průběhu silniční kontroly a následně ani v průběhu celého správního řízení stěžovatel neuváděl nic, co by vyvolalo pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu, nelze správním orgánům vytýkat, že neshromažďovaly další důkazy. V daném případě postačuje zjištěný skutkový stav pro závěr, že stěžovatel přestupek spáchal.

[12] Důvodná není ani námitka vztahující se k formě zavinění. Pachatel jednající v nepřímém úmyslu ví, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší, je s tím srozuměn. Naproti tomu ten, kdo jedná z vědomé nedbalosti, sice ví, že může ohrozit chráněný zájem, ale bez přiměřeného důvodu spoléhá na to, že se tak nestane. Konečně kdo jedná z nevědomé nedbalosti, neví, že může ohrozit chráněný zájem, ačkoli by to vědět měl a mohl.

[13] Na rozdíl od žaloby se již stěžovatel v kasační stížnosti tolik nevěnoval volní složce zavinění (tj. druhé části právě uvedených definic), ale zaměřil se spíše na složku vědomostní. Nyní tvrdí, že o zákazu držet při řízení vozidla telefon nevěděl, resp. nebylo mu prokázáno, že věděl, a proto mu může být přičítána nanejvýš nevědomá nedbalost. S touto argumentací NSS nesouhlasí. Zákaz držet při řízení vozidla telefon je v zákoně o silničním provozu stanoven již od počátku jeho účinnosti, tj. od ledna 2001, a stěžovatel je oprávněn řídit motorová vozidla od roku 1990 (motocykly), resp. 1995 (čtyřkolová vozidla). Za dobu účinnosti zákona o silničním provozu již tedy měl dost času seznámit se s tímto pravidlem, o kterém se ostatně často mluví právě i s ohledem na bodový postih. Úspěšně tvrdit nevědomost ve vztahu k některému pravidlu silničního provozu by snad bylo možné jen v případě, že by pravidlo bylo zcela nové a řidič se s ním ještě neměl

možnost seznámit; o nic takového však v této věci nejde, a uplatní se zde tedy běžná zásada, podle níž je každý řidič povinen znát pravidla silničního provozu.

[14] K volní složce zavinění pak ještě NSS dodává, že stěžovatel ji mylně vztahuje nikoli k objektu skutkové podstaty (jíž je zájem na tom, aby se řidič za volantem plně věnoval řízení vozidla, a ne jiným rozptylujícím činnostem), ale výlučně jen k nejzávažnějšímu následku, který by porušením pravidla mohl nastat. Neobstojí tedy stěžovatelova argumentace, podle níž přece nebyl srozuměn s tím, že ohrozí ostatní účastníky silničního provozu nebo že způsobí nehodu, a proto mu nemůže být přičítán nepřímý úmysl. Srozumění se totiž vztahuje nikoli k nehodě, ale k oslabení řidičovy pozornosti a k tomu, že by při oslabené pozornosti mohl ohrozit provoz.

[15] K materiální stránce přestupku krajský soud správně uvedl, že přestupkem je takové jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti alespoň v míře nepatrné; právě taková typová jednání pak vstupují do skutkových podstat jednotlivých přestupků Skutečnost, že určité typové jednání je označeno za přestupek (formální stránka), tedy neznamená se stoprocentní jistotou, že konkrétní jednání řidiče, které stanovené formální znaky naplní, bude alespoň nepatrně ohrožující (materiální stránka). Znamená ale, že ve většině případů tomu tak bude, ledaže by tu byly zvláštní okolnosti, které vylučují možnost i jen sebemenšího ohrožení chráněného zájmu. Žádné takové okolnosti stěžovatel neuvedl – jen trval na tom, že netelefonoval, a proto nemohl chráněný zájem ohrozit. Podstatou ohrožujícího jednání však není telefonování, ale držení telefonu při řízení. Magistrát v rozhodnutí ne zcela přiléhavě citoval informaci ze stránek BESIP, podle níž je u telefonujícího řidiče několikrát vyšší riziko, že způsobí dopravní nehodu; podstatou této informace je ovšem upozornit na riziko telefonování jako takového, kterému se řidič může věnovat i bez porušení zákona (se sadou *handsfree*), a stěžovatel má pravdu, že o materiální stránce jeho konkrétního jednání to mnoho nevypovídá. Tato nepřesnost ale nemá na zákonnost rozhodnutí magistrátu vliv: pro soud je podstatné, že stěžovatel nepředložil rozhodujícím orgánům k úvaze nic, co by mohlo svědčit o nulové společenské nebezpečnosti jeho jednání.

[16] Podobně se stěžovatel postavil i k tvrzené procesní vadě spočívající v tom, že magistrát odkázal na stránky BESIP, ale neučinil jejich obsah součástí správního spisu, aby se s ním stěžovatel mohl seznámit a vyjádřit se k němu. Ani zde stěžovatel neříká nic, co by mohlo citovaný údaj věcně zpochybnit, pouze se domáhá formální čistoty řízení v zájmu svých procesních práv. Takový postoj ovšem nemůže stěžovateli prospět, pokud je ze správního spisu zřejmé, že se o svou věc nezajímal, do spisu nenahlížel, konkrétní námitky proti rozhodnutí o přestupku neuplatnil.

[17] NSS konečně nesouhlasí s tím, že by se správní orgán nezabýval odůvodněním výše uložené sankce: z odůvodnění rozhodnutí magistrátu je zřejmé, že vzal v úvahu jak polehčující, tak přitěžující okolnosti, což následně potvrdil i krajský úřad. Uložená pokuta ve výši 1 600 Kč se blíží spodní hranici možného rozmezí a stěžovatel neuvedl žádné okolnosti, pro které by pokuta měla být nižší. Krajský soud se k odůvodnění uložené pokuty vyjádřil; NSS v souladu s ním neshledává pochybení v odůvodnění výše pokuty, které je přiměřené spáchanému přestupku.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Námitky stěžovatele nebyly důvodné, Nejvyšší správní soud při přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu nezjistil nedostatky, ke kterým by byl podle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlížet z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[19] Stěžovatel neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu